

ECZACILAR VE ECZANELER HAKKINDA KANUN ve

Eczacılar ve Eczaneler Hakkında

Yönetmelik Kanun No: 6197

Kabul Tarihi: 1953

BİRİNCİ BÖLÜM

ECZACILAR

Eczacılık; eczane, ecza deposu, ecza dolabı, tıbbi ve eczacılıkla ilgili kimyasal madde ve müstahzarat Laboratuvarı veya imalathanesi gibi müesseseler açmak ve işletmek veya tıbbi ve eczacılıkla ilgili müstahzarat hazırlama veya imal etmek veyahut bu tür bu resmi veya hususi müesseselerde mes'ul müdürlük yapmaktır.

Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde eczacılık yapabilmek için aşağıdaki özelliklerin taşınması gerekir

- Türk vatandaşı olmak,
- Türkiye deki Eczacı Yüksek okulu veya Fakültelerinden diplomalı olmak veya yabancı ülkelerde eczacı okullarından diplomalı olup da 3. madde gereğince mesleki kimliğini ispat etmiş olmak,
- Diplomaları Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş olmak,
- Bu kanunun 4.maddesinde yazılı (eczacılık yapmaya mani) hallerden biri bulunmamak,

Yurt dışında eğitim gören Türk vatandaşı eczacıların Türkiye'de eczacılık yapabilmeleri şartları

- Program ve eğitim süresi bakımından Türkiye deki Eczacılık Fakültelerine eş değer olan bir okuldan mezun iseler, Türkiye de kurulacak bir bilim kurulu önünde bilimsel durumlarını ispat etmelidirler.
- Eğitim süresi aynı olmakla beraber, program açısından eksiklik varsa, yine bir bilim

kurulu önünde bilimsel durumlarını ispat etmelidirler.

- Gerek eğitim süresi ve gerekse program içeriği bakımından eksiklik varsa, eksik kalan süre ve programlarını Türkiye'de tamamladıktan sonra bilim kurulu önünde bilimsel durumlarını ispat etmelidirler.
- Sağlık Bakanlığı bu gibilerin diplomalarını ancak mesleki kimliğinin ispatından sonra tescil eder.

Eczacılık yapmaya mani haller

- A) Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı beş yıl veya daha fazla süreyle ya da devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, kamunun sağlığına karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından hapis cezasına mahkûm olmak.
- B) Başka memleketlerde sanatını icradan men edilmiş olup bu muamelenin haklı olduğu İcra Vekilleri Heyetince kabul edilmiş olmak;
- C) Sanatını yapmasına mani iyileşmez bir hastalığı bulunmak;
- Ç) Sanatını yapmasına mani olacak derecede iki gözü rüyetten mahrum olmak. (8 Şubat 2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete)

Eczane açmak isteyen eczacılar, aşağıda yazılı evrak ve belgeler ile İl Sağlık Müdürlüğüne başvururlar:

- Ön ve arka sayfaları doldurulmuş matbu form
- Nüfus cüzdanı sureti,
- Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş eczacılık diplomasının aslı veya noterce tasdikli sureti,
- Eczacılığa engel mahkûmiyetinin bulunmadığına dair adli belge,
- Biyografi,
- 6197 sayılı Kanun' un 4 üncü maddesine göre, mesleğini yapmayı engelleyecek iyileşmez bir hastalığı bulunmadığına dair sağlık raporu ile iki gözünün görmekten mahrum olmadığına dair uzman hekim raporu,
- 4 x 6 cm boyutlarında 4 adet fotoğraf,
- Eczane yapılacak yerin krokisi ile eczacılık ile ilgili kanunlara uygunluğu hususunda Bölge Eczacı Odası ile İl Sağlık Müdürlüğünce tasdik edilmiş rapor,
- Eczacının adına yatırılmış eczane ruhsat harç makbuzu

İşyeri Ruhsatının Mecburi Olmaması

İl Sağlık Müdürlüğü'nden ruhsatnamesini almış eczacının eczane için mahalli belediyeden ayrıca bir işyeri ruhsatı alması zorunlu değildir.

Eczacılar aşağıdaki hallerde sanatlarını icradan men edilerek kendilerine verilmiş olan ruhsatnameler Sağlık Bakanlığı tarafından daimi olarak geri alınır.

- a) Ruhsatname almak için ibraz edilen evrakın hilafı hakikat olduğu ve eczacılığa mani bir halin bulunduğu resmen tahakkuk ederse,
- b) 4. maddedeki haller vuku bulursa,

Madde 7-

Bir eczacının eczane için aldığı ruhsatının iptal olması

- Bir eczacı almış olduğu ruhsatnameden vazgeçerse,
- Eczacı iflas eder ve bu durum mahkeme kararı ile onaylanmışsa,
- Eczacı hacr altına alınmış yada vefat etmişse ruhsatnamesi iptal olur.

Bir eczanenin mesul müdür ile işletilme koşulları

Bir eczane mesul müdürünün iyileşmez bir hastalığının olması, hacr altına alınması veya ölmesi halinde eczane bir başka mesul müdür ile işletilebilir.

- Hacr altındaki veya meslek ve sanatını yapamayacak derecede iyileşmez bir hastalığı olan bir eczacının eczanesi eczacı ölene kadar bir başka mesul müdür ile işletilebilir.
- Vefat eden eczane sahibinin karısı veya kocası varsa çocukları en fazla 5 yıl olmak üzere eczaneyi bir başka mesul müdürle işletilebilir.
- Eczacı ölmüş ve çocukları reşit değilse çocuklar reşit oluncaya kadar, çocuklardan biri eczacılık fakültesinde okuyorsa çocuk fakülteyi bitirene kadar eczaneyi bir başka mesul müdürle işletilebilir.

- Vefat eden eczacının varisleri arasında, karı-koca veya çocuk yoksa, eczane bunların haricindeki mirasçılar tarafından en fazla 1 sene sonra tasfiye edilir. Bu süre içinde eczanenin bir mesul müdür ile idaresi zorunludur.
- Eczanenin sahibi seçimle getirilen bir görevle ilgileniyorsa (Belediye Başkanlığı gibi)
- Erkek eczacılar için askerlik süresince

ECZANE MES'UL MÜDÜRLÜĞÜ İÇİN

İSTENEN BELGELER

- 1- Ön ve arka sahifesi doldurulmuş matbu form (2 adet Eczacılık Şube Müdürlüğünden temin edilir),
- 2- Mes'ul Müdürün noterlikçe tasdikli diploma veya resimli çıkış belgesi aslı,
- 3- Mes'ul Müdürün resmi mühürle tasdikli resimli, tarihli sağlık raporu (Raporda, Eczacılık yapmasında sağlık yönünden bir engel bulunmamaktadır ibaresi olacaktır. Tasdik eden doktorun adı ve soyadı belirtilecek),
- 4- Mes'ul Müdürün resmi mühürle tasdikli ve yeni tarihli göz raporu (Hastaneden alınacaktır. Özel hekimden alındığı takdirde hekimin bağlı olduğu Sağlık Ocağı Tabipliğine tasdik ettirilecektir),
- 5- Mes'ul Müdürün 5 adet vesikalık fotoğrafı,
- 6- Mes'ul Müdürün sabıkası olmadığına dair yeni tarihli resmi mühürlü tasdikli savcılık belgesi,
- 7- Mes'ul Müdürün değişikliği halinde eski Mes'ul Müdürün mes'ul müdürlük belgesi,
- 8- Yukarıdaki belgelerin fotokopisi.

VERESELİ ECZANE MES'UL MÜDÜRLÜĞÜ

İÇİN İSTENEN BELGELER

Eczane Mes'ul Müdürlüğü için istenilen belgeler,

- 2- Eczane ruhsat harcı makbuzu aslı,
- 3- Eczanenin işletme hakkını devir almış varisin 5 adet fotoğrafı,
- 4- Eczanenin eski ruhsatnamesi,
- 5- Varislerin yaş durumu Laboratuvar alınarak okul durumları, okuyor iseler okudukları okul ve sınıf bildirir onaylı resmi belge,
- 6- Veraset ilamı,
- 7- Varislerin resmi mühürle tasdikli ve yeni tarihli nüfus hüviyet cüzdanı,
- 8- Eczane işletme hakkını devir almış varise diğer varislerin işletme hakkını devir ettiklerini bildirir Noterlikçe tasdikli Muvafakatname.

VARİSLERİN ECZANEYİ SATMALARI HALİNDE

- 1- İşletme hakkını devir almış varislerin eczaneyi sattığına dair dilekçe,
- 2- Varislerin eczaneyi sattığını bildirir Sağlık Müdürlüğünden bir eczacı huzurunda düzenlenmiş ve onaylanmış noter satış senedi, senet üzerinde ilaçların belirtilmesi,
- 3- Eczane açılışında istenilen diğer belgeler,
- 4- Eczanenin eski ruhsatnamesi ile eczane Mes'ul Müdürüne ait mes'ul müdürlük belgesi.

Sağlık Bakanlığı bazı kurum veya kişilerin eczane veya ecza dolapları açmasına izin verebilir

- İçindeki hastalara ilaç vermeye mahsus hastane ve buna benzer müesseselerin

eczaneleri, (Asgari 20 metre kare olması şarttır).

- Yalnız fakirlere parasız ilaç verip hiçbir surette para karşılığı reçete ile ilaç imal etmeyen belediye ve hayır cemiyetlerinin eczaneleri, (Bu eczanelerin bir diplomalı mesul müdür eczacının idaresinde bulunması şarttır. Asgari 20 metre kare olması şarttır).
- Eczane bulunmayan yerlerde (Resmi veya serbest) eczacılar bulunmadığı takdirde, resmi veya serbest hekimlerin veya kendi alanlarında ilaç veren veterinerlerin ecza dolapları,
- Eczanesi bulunan merkezlerden 10 kilometre uzak olup da çalışanlarına ilaç verilmesine lüzum görülen ziraat işletmeleri veya çiftlik veya sanayi müesseseleri sahiplerinin ecza dolapları, (Bu ecza dolabının açılması, ancak o mahallerde ecza dolabının mesuliyetini alacak bir eczacı veya tabibin bulunmasına bağlıdır).

Serbest eczane bulunmayan yerlerde mesul müdür bulundurmak şartıyla belediye veya özel idareler eczane açabilirler.

maddenin hiçbir bendindeki ecza dolapları ile 15. maddede yazılı eczaneler hakkında verilen müsaade bu mahallerde bir serbest eczanenin açılması halinde kendiliğinden hükümsüz kalır, ecza dolabı ve eczane kapatılır.

Memur veya asker olan eczacılar eczane açamaz ve bir eczanenin mesul müdürlüğünü yapamaz.

Ancak tek eczaneli yerlerdeki eczanelere üç ayı geçmeyen sürelerde nezaret edebilir.

Bir eczacının birden fazla eczane açması veya mesul müdürlüğünü üzerine alması yasaktır.

Bir eczane sahibi eczanesi dışında ilaç tertip edemeyeceği ve mesleği dışında bizzat ticaret yapamayacağı gibi öğretmenlikten ve seçimle elde edilen vazifelerden başka bir iş de kabul edemez.

İKİNCİ BÖLÜM

ECZANELER

Eczane binalarının kaç kısımdan oluştuğunu ve laboratuvarların özelliklerini ve içerlerinde bulunması gereken âlet vs den bahseder.

Eczane Olarak Kullanılacak Yerin Özellikleri

Eczane olacak yerlerin, bodrum ve asma katları hariç olmak üzere, asgari 35 metrekare olması; 6197 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinin (A) ve (B) bentlerine göre açılacak eczanelerin depo hariç asgari 20 metrekare olması şarttır. Eczanelerin laboratuvar kısımları, müşteriler veya hastalarla irtibatı olmayacak şekilde ayrılmış olması gerekir. Ayrıca, serin yerde muhafaza edilecek ilaçların konulması için buzdolabı bulundurulur. Deprem, sel ve yangın gibi tabii afetlerden evvel ruhsatlandırılmış eczanesi bulunan fakat bu âfetler sebebiyle eczane olarak kullandığı işyerinin önemli ölçüde hasar görüp kullanılamaz duruma geldiğini belgeleyen eczacılara; iki yılı geçmemek üzere, işyerini tamir ettirinceye veya yeni bir işyeri edininceye kadar, asgarî 20 metrekare olan yerlerde veya prefabrike yapılar gibi geçici yapılarda da eczane faaliyeti için ruhsat verilebilir.

Serbest eczaneler halkın serbestçe girip çıkabil- diği yerlerde açılabilir. Eczanelerin bağımsız dükkan- larda açılması ve faaliyet göstermesi zorunludur. Eczanelerin laboratuvarlarının doğrudan dışarıdan bağlantısı olmamak ve ilgili mercilere bildirilen projesinde belirtilmek şartıyla birden fazla kapısı olabilir. Ancak bu kapıların hiçbiri başka dükkan ve mağaza içine açılmaz.

Alışveriş merkezlerindeki de dahil olmak üzere eczanelerin bağlı olduğu bölgedeki eczane çalışma gün ve açılış kapanış saatlerine uyması zorunludur. Ancak geceleri kapalı olan alışveriş merkezlerindeki eczaneler nöbetten muaf tutulur.

Uluslararası uçuşa açık olan hava alanları içinde yer alan eczaneler, eczane çalışma gün ve saatleri dışında da 24 saat açık olabilirler. Bu durumda biri eczanenin sahibi olmak üzere 8 saat için bir eczacı bulundurmak zorunludur.

Eczaneler aydınlık, rutubetsiz ve havadar ola- cak; zeminleri ise karo, mermer veya benzeri mal- zemeye döşenecektir. Müşterilerin bekleme yerleri ile banko ve çalışma masası eczanenin giriş katında bulunacaktır.

Sağlık kurumları bünyesinde açılacak eczaneler, yalnızca yatarak tedavi gören hastalara ilaç verebi- leceklerinden, herhangi bir katta açılmaları müm- kündür.

Muayenehaneler ile sadece tahlil ve görüntüle- me hizmeti veren laboratuvar tanı merkezleri hariç olmak üzere, içinde sağlık kurum ve kuruluşu bulu- nan bina ve bahçesinde serbest eczane açılmaz. Havaalanları, otogarlar ve tren garlarında bu kısıt- lama uygulanmaz.

İlaç Yapma Bankosu

ilaç yapmaya ayrılmış bankonun üzeri, cam, fayans veya mermer olacaktır. Hassas, santigram veya kiloluk teraziler, ayarları bozulmayacak şekilde banko üzerinde veya ayrı özel masada bulunduru- lacaktır.

Laboratuvar Kısmı

ilaç yapmaya ayrılan laboratuvar kısmında, ma- jistral ilaç hazırlanmasında kullanılan kimyevi mad- deler, galenik preparatlar ve droglar, cam şişelerde; ışıktan bozulabilecek maddeler ise, renkli şişelerde ayrı bir dolapta bulundurulacaktır.

Laboratuvarında akar su bulunması şarttır.

Zehirli Maddelere Ait Dolaplar

Bütün zehirli maddeler, Kodekse göre ayrılarak, ayrı dolaplarda bulundurulacaktır. Dolaplardan biri- sinin kapağı kırmızı boyalı olacak ve üzerine "şiddetli zehirler" diğeri ise yeşil renkte boyanacak ve üzeri- ne "ayrı bulundurulacak zehirler" ibaresi yazılacaktır. Bu dolapların her zaman kilitli bulundurulması ve anahtarının eczane mesul müdüründe bulun- ması zorunludur. Bu dolaplara konulacak zehirlerin cinsine göre içersine konulacak ilaç şişelerinin üye- rine kırmızı veya yeşil etiketlere isimleri yazılacak, ayrıca "şiddetli zehir" veya "ayrı bulundurulacak ze- hir" ibaresi yazılı bandroller yapıştırılacaktır. Kırmızı reçeteye tabi ilaçlar çelik kasada saklanacaktır.

Tadilat ve inceleme

Eczanede önemli tadilat yapılması istenildiğin- de, ilgili il Sağlık Müdürü veya görevlendireceği ec- zacılık şubesi yetkilisi tarafından eczanede gerekli inceleme yapılır. Rapor düzenlendikten ve eczane-

nin ruhsatnamesi sahip ve mesul müdürüne verildikten sonra, Bölge Eczacı Odası ve Mahallin en büyük Sağlık Amirliğince uygun görülmedikçe, eczane krokisi ile bölümleri üzerinde tadilat yapılamaz

Teknik imkanlar: Eczaneler, buldukları yerdeki aydınlatma, su, telefon gibi teknolojik imkanlardan faydalanmak zorundadırlar.

Eczane Levhası

Eczanelerin cadde veya sokağa bakan cephelerine, eczanenin adı ve sahip ve mesul müdürün isim ve soyadını gösteren levha konulur veya bunlar vitrin camına uzaktan okunacak şekilde yazılır. Bunun dışında, cadde, sokak ve kaldırımlara seyyar veya sabit levha konulamaz.

Aşgarî ve azamî ebatları, muhtevası ve renkleri Türk Eczacıları Birliği'nce belirlendikten sonra Sağlık Bakanlığı'nca uygun görülecek standartlardaki ışıklı levhalar da, eczanelerin ruhsatında belirtilen giriş kapısının bulunduğu cepheye konulabilir.

Nöbetçi Eczane

Birden fazla eczanesi olan yerlerde, bayram ve diğer resmi tatil günlerinde ve belirlenen çalışma saatleri dışında, yalnız nöbetçi eczaneler açık kalacaktır. Nöbetçi olmayan eczacılar eczanelerini kapatmaya mecburdurlar.

Eczanelerin buldukları yerlerin özellikleri de göz önüne alınarak, nöbet tutulacak günler ve çalışma saatleri ile kaç adet eczanenin nöbetçi kalacağı, Bölge Eczacı Odası veya temsilcisi tarafından belirlenir ve bir nöbet listesi hazırlanır. Bu listeler, il Sağlık Müdürlüğü veya görevli yetkililerin kabul ve onayı ile uygulamaya konulur.

Nöbetçi eczanelerin halk tarafından kolayca bilinmesi için, hazırlanan nöbet listeleri, eczacı odası yetkililerince polis merkezlerine, garnizon komutanlıklarına, PTT danışma servisine, yataklı tedavi kurumlarına, mahalli gazetelere ve ilgili olabilecek diğer kurumlara verilir.

Gece nöbet tutacak eczanelerin gece boyunca mutlaka kapılarının açık olması zorunlu değildir. Ancak, eczane sahip ve mesul müdürünün başvuru halinde gereken hizmeti yerine getirmesi şarttır.

Nöbetçi Eczane Levhası: Eczaneler, kapalı olsalar dahi, nöbetçi eczaneleri gösteren ışıklandırılmış bir levha asmak zorundadırlar. Ayrıca, nöbetlerde içerdekileri uyararak için, eczane kapılarına zil düzeni kurulması zorunludur.

Eczane Çalışanları

Eczanelerde çalışan personel, eczane mesul müdürünün sorumluluğu altında çalışırlar. Çalışanların personel defterine kaydı mecburidir.

Önlük Mecburiyeti

Eczane sahip ve mesul müdürü ve diğer personel, beyaz önlük giyecektir.

Eczacı önlüklerinin göğüs cebinde eczacının ad ve soyadının belirtilmesi zorunludur.

Eczanelerde Staj

Eczacılık Fakülteleri öğrencilerinden eczanelere staj görmek üzere kabul edilenlerin giriş ve çıkışları, özel bir deftere kaydedilecektir. Staj sonunda, çalıştıkları süreyi ve yaptıkları çalışmaları belirleyen belge, öğrencinin fakültesine gönderilecektir.

Kabul Edilebilecek Reçeteler

Eczanelerde yalnızca tabipler, diş tabipleri ve veteriner hekimler tarafından yapılmak üzere yazılan

reçeteler kabul edilir. Okunamayan reçetelerin düzeltilmesi için, ilgili tabiple irtibat kurulur.

Uyuşturucu ve Psikotrop ilaç Reçeteleri

Uyuşturucu ve alışkanlık yapıcı ilaçlar, ancak özel reçetelerine yazılması halinde verilebilir. Bu reçeteler sahibine geri verilmez. Tekrarında aynı reçete getirilmesi zorunludur.

Reçeteler Üzerindeki İşlemler

Hazırlanan reçeteler, eczane mesul müdürü tarafından imzalanıp tarih konularak eczane kaşesi ile mühürlenir. Bakanlık ve Türk Eczacıları Birliğince belirlenen ilaçlar ile majistral, uyuşturucu ve psikotrop ilaçlara ait reçeteler, reçete kayıt defterine kayıt edilir. Uyuşturucu ve psikotrop ilaçlara mahsus reçeteler, geri verilmeyerek eczanede saklanır. Sağlık Bakanlığı genelgelerine göre işleme konulur.

Yapma ilaçlar, Etiket ve Ambalaj

Yapılan ilaçların ambalajına etiket yapıştırılır. Bu etiketler üzerine eczanenin, doktorun ve hastanın isimleri; defter kayıt numarası ve ilacın kullanılış şekli yazılacaktır.

İçilecek ilaç etiketleri beyaz, dıştan kullanılacak ilaç etiketleri kırmızı renkli olmalıdır.

Eczanelerde hazırlanacak ilaçlar, hiç kullanılmamış, yeni ve uygun ambalajlara konulacaktır.

Hazırlanacak ilaçlarla ilgili Reçeteler

Eczanelerde hazırlanmak üzere bırakılan reçetelerin, yazan tabip ile sahibi olan hastadan veya hastanın yakınından başkasına gösterilmesi ve aslının veyahut kopyasının verilmesi yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ECZA VE KİMYEVİ MADDELER

Müesseselerde bulundurulanan ecza ve kimyevi maddeler Türk Kodeksinde yazılı özellikleri taşımalıdır.

Ambalajları açılmış tıbbi ecza ve kimyevi maddelerin saf olmamalarından ve iyi muhafaza edilmemelerinden eczane, ecza deposu ve laboratuvar sahipleri ve mesul müdürleri mesuldür.

Zehirli ve diğer maddelerin muhafazası ve perakende satışı bu konudaki kanun ve mevzuata göre yapılır.

Reçete mukabilinde verilmesi gereken ilaçların reçetesiz verilmesi ve zehirli maddelerin eczanelerde toptan satılması yasaktır.

Eczaneye imal edilmek üzere bırakılan reçetelerin değiştirilmeden yapılması zorunlu olup ilaçların ve reçetelerin (fiyatları üzerinde yazılmak suretiyle) alıcıya verilmesi Sağlık Bakanlığının belirlediği esaslara göre yapılır.

Eczanelerde hazırlanan reçetelerin ilaçlarında görülecek hatadan doğrudan doğruya eczanenin mesul müdürü sorumludur.

Eczacılar formülasyonunda yanlışlık olduğundan şüphe ettikleri reçeteleri ve kodekste yazılı miktardan fazla doz yazılmış, altı iki çizgiyle çizilerek ayrıca imza edilmiş olmayan reçeteleri reçeteyi yazan hekim ile temas etmeden imal edemezler.

Ancak hekim ile temas imkanı bulunmayan hallerde eczacı reçeteyi kodekste yazılı azami miktarlara göre yaparak bu durumu mahallin en yüksek sağlık amirine bildirir.

Eczanelerde günlük reçetelerin kaydına mahsus Sağlık Bakanlığı tarafından bastırılacak, mahallin sağlık amirliğince yaprak adetleri tasdik edilmiş ve mühürlenmiş bir defter tutulur. Bu reçete kayıt defteridir. Ancak bu defter yerine geçen ilgili eczacı odası tarafından tasdik edilmiş bilgisayar formları da kullanılabilir.

Eczanelerde tutulması gereken defterler şunlardır:

- 1. Reçete kayıt defteri
- 2. Kontrole tabi ilaçların kayıt defteri
- 3. Uyuşturucu maddelerin kayıt defteri
- 4. Psikotrop (alışkanlık yapıcı) ilaçların kayıt defteri
- 5. Teftiş defteri
- 6. Personel defteri
- 7. Stajyer defteri

Bu defterin beş sene müddetle muhafazası mecburidir.

Eczanelerde, birinci fıkradaki reçete kayıt defterinin yerine kaim olmak üzere, ilgili eczacı odasınca tasdik edilmiş bilgisayar formları da kullanılabilir

Hekim veya veteriner hekimin adres ve diploma numarasını açık olarak göstermeyen, hastane, sağlık merkezi, dispanser ve poliklinik yapan benzeri müesseselerin başlık ve poliklinik numarasını taşımayan, okunması güç, şifreli yahut kodekste yazılı dillerden başka dille yazılmış reçeteler hazırlanamaz.

Eczanede eczacılık ve ziraatte kullanılan kimyasal maddelerin sıhhi malzeme, tıbbi malzeme ve kozmetik malzemelerinden başka eşyanın müşteriye satılmak amacıyla bulundurulması yasaktır.

Acil tedavide kullanılan ve Sağlık Bakanlığınca belirlenen maddelerin piyasada mevcut olduğu takdirde eczanelerde bulundurulması mecburidir.

Ecza Maddelerinin Saklanması

Bütün kimyevi ilaç hammaddeleri, hazır ilaçlar, aşı ve serumlar, Kodeksteki özellikleri ve ambalaj üzerindeki muhafaza şartları göz önüne alınarak, gerektiği gibi saklanacaktır. Bu sebeple eczanenin iç ısısı da gerekli ölçüler içinde tutulacaktır.

Brom, iyot, asit, alkali gibi etiketleri bozan malzemeler bulunan şişeler etiketleri, çıkmayacak ve bozulmayacak şekilde olacak; gerekirse, şişeye yağlı boya ile yazılacaktır. Bozulan ve kirlenen etiketler yenilenecektir.

Eczanelerde Bulunması Mecburi ilaçlar

Eczanelerde bulundurulması mecburi olan ilaç, tıbbi madde ve malzemeler Türk Eczacıları Birliği ile Sağlık Bakanlığınca her yıl hazırlanacak liste ile belirlenir.

Listede belirlenenlerin piyasada bulunduğu sürece, her eczanede bulunması zorunludur.

Kabul Edilebilecek Reçeteler

Eczanelerde yalnızca tabipler, dış tabipleri ve veteriner hekimler tarafından yapılmak üzere yazılan reçeteler kabul edilir. Okunamayan reçetelerin düzeltilmesi için, ilgili hekimle irtibat kurulur.

Ecza Maddelerinin Özellikleri ve Sorumluluk

Eczanelerde bulunan bütün eczanın Türk Kodeksindeki özelliklerde olması şarttır. Bu hususlardan eczanenin sahip ve mesul müdürü sorumludur.

Miadlı ilaçlar ve Sorumluluk

Eczane sahip ve mesul müdürü, zamanla bozulan ve müddeti geçen ilaçları zaman geçmeden değiştirmek veya imhasını yapmakla sorumludur. Miadı geçmiş müstahzarlar, satılmak üzere bulundurulamaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TEFTİŞ

Eczaneler, ecza depoları, ecza ticarethaneleri ve ecza imalathaneleri ve laboratuvarları Sağlık Bakanlığının kontrolü altında olup her zaman teftişe tabidirler. Bunların senede en az iki defa teftişi mecburi olduğu gibi lüzum görüldüğünde diğer zamanlarda da teftiş olunur.

Teftiş, Sağlık Müfettişleri veya Sağlık Müdürleri veyahut Sağlık Bakanlığı veya Müdürlüğünce görevlendirilen kişiler tarafından yapılır.

Teftiş memuru olarak gelen ve kimliğini ispat eden teftiş memuruna ecza müessesesinin her tarafını ve defterlerini ve alet ve edevatı ile ilaçlarını göstermeye ve istenilen bütün bilgiyi vermeye müessese sahibi veya mesul müdürü mecburdur.

Müfettiş veya görevli memur tarafından teftiş esnasında görülen bozuk veya saf olmayan ecza ve kimyevi maddeler imha edilir ve bir tutanak tutularak teftiş defterine de kaydedilir. Ancak bu gibi maddelerin imhasına eczacı tarafından itiraz edilirse bu gibi maddelerden alınacak üç numune eczacı ve teftişi yapan memur tarafından beraberce mühürlenerek bir numune eczane veya laboratuvarında bırakılır, diğer ikisi resmi bir tahlil Laboratuvarına gönderilir. Eczacının bu muameleden kaçınma-

si halinde de durumla ilgili olarak tutanak tutulur. Aynı maddenin geri kalan kısmı mühürlenerek imhası ertelenir ve kullanılması tahlil sonucuna kadar men edilir ve teftiş defterine kaydolunup durum Bakanlığa bildirilir. Resmi tahlil Laboratuvarından alınacak cevaba göre karar vermek Sağlık Bakanlığına aittir.

Teftiştten dolayı doğacak şikayetler Sağlık Bakanlığına yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

MÜTEFERRİK (ÇEŞİTLİ) HÜKÜMLER

Hastalık vesaire mazeretlerle eczanesinden ayrılan bir eczacının bu ayrılış müddeti 24 saati bulursa mahallin en büyük sağlık amirine bir yazı ile haber verir.

Ayrılış müddeti on beş güne kadar devam ederse; Başka eczane varsa, bir başka mesul müdür bulunması gerekir yoksa eczane kapatılır. İkinci eczane bulunmayan yerlerde eczaneye varsa resmi eczanenin eczacısı, yoksa mahallin serbest hekimi bulunmadığı veya kabul etmediği takdirde resmi hekim nezaret eder. Aksi taktirde eczane kapatılır.

Ayrılış müddeti on beş günden fazla sürecekse eczane açık bırakılmak istenildiği takdirde Sağlık Bakanlığından izin almak ve bir mesul müdür tayin etmek mecburidir.

Birden fazla eczanenin bulunduğu yerlerdeki eczanelerin gece ve Pazar nöbetleri bölgenin en büyük sağlık amirinin izniyle halkın ihtiyacını temin etmek amacıyla düzenlenir.

Gerek nöbet ve gerekse tatil zamanları için verilecek emirlere eczacıların uyması mecburidir.

Hekimlerin, eczanelerde hasta kabul etmeleri yasaktır. Ancak kaza ve ani bir tehlikeye uğrayarak eczaneye gelen veya getirilen kimselerin ilk tedavisini yapabilir.

Her eczacı eczanesinin bulunduğu bölgedeki oturan veya çalışan hekimlerin isim ve adresleriyle hangi saatlerde muayenehane veya evlerinde bulduklarını gösterir mahallin sağlık amirlerince tertip edilmiş bir listeyi eczanede bulundurmamak zorundadır.

Eczanelerde hazırlanan reçetelerde yazılı ilaçların fiyatlarını tespit için en geç bir sene içinde Sağlık Bakanlığına bir tarife yapılarak ilan edilir.

Bu tarifeler en az senede bir defa kontrol edilerek gerek görülürse değiştirilir veya aynı şekilde ilan edilir. İlaç fiyatları hakkındaki şikayetler Sağlık Bakanlığına yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

CEZALAR

Bu Kanunda yazılı usullere uygun olarak ruhsatname almaksızın eczacılıkla ilgili yerleri açanlar üç aydan bir seneye kadar hapis ve yüz günden az olmamak üzere adli para cezasıyla cezalandırılır. Eğer fiil eczacılık yapmak hakkına haiz olmayanlar tarafından işlenirse, verilecek cezalar yarı oranında artırılır.

Bu Kanunda belirtilen eczacılıkla ilgili yerlerde ambalajsız veya ambalajı açılmış olarak bozuk veya zamanı geçmiş veya maşşuş veya gayrisaf ilaç ile ambalajlı olsa bile zamanı geçmiş ilaç bulduran kişiye, fiili Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre ceza sorumluluğunu gerektirmediği takdirde, beş yüz

Türk Lirası idarî para cezası verilir. Ayrıca, bu ilaç ve sair ecza maddesine el konularak imha edilmek üzere mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

Bu Kanunda belirtilen eczacılıkla ilgili yerlerde ilaç halinde ihzar, imal veya tertip edilmemiş olan bozuk veya maşşuş ecza ve kimyevi maddeler bulunduğu takdirde, bunlara el konulup usulüne uygun şekilde yok edilmekle beraber bu yerleri bizzat idare eden eczacı ile bu Kanunda yazılı sebeplerle eczacının bulunmaması halinde bu yerlerde mesul müdürlük yapanlara bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

Zehirli veya kimyevi maddelerle tıbbî ecza ve müstahzarların müsaadesiz satılması yasaktır. Bunları müsaadesiz satan veya satmak üzere dükkanında bulduranlar Türk Ceza Kanununun 193 üncü maddesine göre cezalandırılır.

Bu Kanunda yazılı olan yasalara ve mecburiyetlere muhalif hareket edenlere, fiilleri suç oluşturmadığı takdirde ve bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde iki yüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Eczaneyi işletmeye başladıktan sonra mazeretsiz olarak ve mücbir sebepler dışında eczanesi olan yerlerde otuz gün, olmayan yerlerde on gün müddetle eczanesini kapalı bırakan veya teftiş sırasında görülen noksanların tamamlanması için yapılmış iki yazılı ihtarla riayet etmeyen eczacılara, beşyüz Türk Lirası idarî para cezası verilir.

Bu Kanunda yazılı olan idarî para cezaları mahallî mülkî amir tarafından verilir. (8 Şubat 2008 tarih ve 26781 sayılı Resmi Gazete)